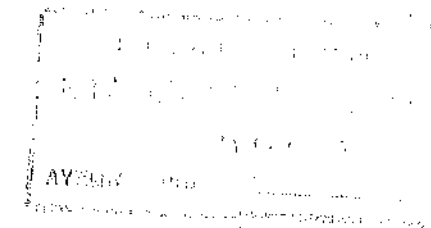

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Γ'. — ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΚΟΚΚΑΡΑΚΗ ΚΑΙ Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΚΑΤΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

1890

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥΤ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΑΦΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ διὰ τὸ ἑξαετηρὶον πρ. χρυσῶ 10.
διὰ τὸ ἑξαετηρὶον χρυσῶ 10.
Ἡ δὲ συνδρομὴ τῆς ἑξαετηρίας καὶ μέλος τοῦ Συλλόγου
ἀναγίνωσκει ἐκείνην ὑποχρεώσεται.

Τὸ ΕΤΗΣΙΟΝ τοῦ Συλλόγου εἶναι ἐν τῇ συντάξει
ἰσότιμος ἀρ. 5. παρακλήσας τῇ Διοικήσει
Σχολῆς τῆς ἐν τῇ δυνάμει Ἀδριανού.
Τὰ χεῖρόγραφα εἶναι ἐπιστρέφονται.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1890.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1890. Εἰσὶ τῆς Ἀναπλάσεως· ἐπὶ τῷ νέῳ χρό-
νῳ. — Τὸ νέον ἔτος, ὑπὸ Τηγ. Πόρον ἀρχιμαθη-
τον. — Τὰ ἐν τῇς ἐπιτομῇ διδάγματα κατὰ Πυλά-
ριον Γ'. ὑπὸ Χ. Παπαδόπου. — Ο ἴδιος καὶ τὸ με-
γαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου, ποιήματα, ὑπὸ Ν. Κελλοῦ. —
Προτροπὴ εἰς τοὺς νεώτους φοιτητάς, ὑπὸ Αὐτῶν Ἰ-
λιού. — Περὶ θύρας Προποίτης, ὑπὸ Ἰγνατίου Μασχέ-
κη. — Εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς 10ης Κορινθίας, ποιή-
μα, ὑπὸ Κ. Δικταίου. — Ἡ ἀγάπη μεγαλοθυμία. . .
δὲν παροξύνεται, ὑπὸ Μ. Γελαίου. — Ὁ χρόνος κα-
τὰ τοῦ περὶ τοῦ καὶ τοῦ π. Ροῦδαν, ὑπὸ Κ. Δικ-
ταίου. — Τὸ Δ'. Κεφάλαιον ἐν τῇς ἐπιστολῇ τοῦ
Ἰωάννου. — Δοκίμιον ὑπὲρ τῆς Ἀναπλάσεως. —
Πληροφορία. — Ἀλληγορογραφία.

1890

ΕΥΧΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΧΡΟΝΩ

Ἡ «Ἀναπλάσις» ἐπὶ τῷ νέῳ χρόνῳ εὐχε-
ται εἰς τοὺς ὀφειλόμενους τοῦ συλλόγου προστά-
τας, εἰς τὸ προεδρεῖόν του, εἰς τὸ συμβούλιόν
του, εἰς τὰ μέλη του, εἰς τοὺς ἐδεργέτας του,
εἰς τοὺς διορηγέτας του, εἰς πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ
ἐργαζόμενον, εἰς τοὺς συντάκτας τῆς, εἰς τοὺς
ἀντικατοχρίτας τῆς, εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς
καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς εὐβουλίας, εὐ-
πραξίας, βίου θεάρεστον, ὕψους καὶ εὐπορίας.

Εἰδικώτερον δὲ εὐχεται εἰς μὲν τοὺς ὀφει-
λόμενους τοῦ συλλόγου προστάτας, τὸ προεδρεῖόν
του καὶ τὸ συμβούλιόν του νὰ βουλεύονται μετὰ
συνέσεως καὶ ἡμονίας καὶ νὰ ἐνεργῶσι μετὰ

ξήλου πᾶν ὅτι συντελεῖ εἰς ἐκινεσίαν τοῦ
ἐθνοφρελοῦς σκοποῦ του· εἰς δὲ τὰ μέλη του
νὰ ἀνέξωσιν καὶ νὰ πληθυνθῶσιν ἐνὰ πᾶν τὸ
ἐλληνικόν· εἰς δὲ τοὺς ἐδεργέτας του καὶ τοὺς
διορηγέτας του νὰ ἐδωρῇ Κύριος τὰ ἔργα τῶν
χειρῶν των, ὥπως ἔχουσιν πάντοτε περισσεύματα
καὶ δαπανᾶσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· εἰς δὲ
τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζόμενους νὰ χεῖρῶσιν
ἐπὶ μέλλον βλέποντες ὁσημέραι ἐπὶ μέλλον
προαγόμενον τὸ ἔργον, ὅπως οὐδ' ἐργάζονται·
εἰς δὲ τοὺς συντάκτας τῆς νὰ ἔχουσιν πάντοτε
περισσεύματα πνεύματος, πῶς ἀγαπᾶται, ἀνεξάν-
τητον ἐνθουσιασμόν, ὥπως τὴν τροφοδοσίῃ
δὲ αἱ κρατύνων ἔργων τῆς διανοίας των
φωτίζονται, διδασκάντων, τερπνόντων, ἐνθου-
σιάζοντων ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ
ἔθνους, ὑπὲρ πατρὸς καλοῦ, ὑπὲρ ὑψηλότητας
ἀρετῆτος ἀεὶ βίου· εἰς δὲ τοὺς ἀντικατοχρίτας
τῆς νὰ γίνωνται μετῴτως ἀντιμετώπιον ἀνεργῆται
προσελκύνοντες αἱ πλείους, καὶ πᾶσι εἰσάγει
διοχτετεύουσαι ἡφύμενον τὸ ὅσον αὐτῶν εἰς
ἔρδινον καὶ ἀμύνη τῶν ἔργων τοῦ Συλλόγου·
εἰς δὲ τοὺς ἀναγνώστας τῆς νὰ ἀνέξωσιν πάν-
τοτε ἡ ὑπερβολὴ των εἰς ἀνέγνωσιν τῶν ἔργων
τῆς καὶ ἡ ἐκτιμὴ τῶν, ὥπως ποιήσονται καὶ
ἄλλους τῶν φίλων των μετόχους τῆς πνευμα-
τικῆς τραπέζης τῆς· εἰς δὲ τοὺς φίλους καὶ
ἐκτιμῆτας τῆς νὰ γίνωνται φίλοι τῆς καὶ
μέλλον ἐκτιμῆται τέλος δὲ καὶ εἰς τοὺς ὑπαλ-
λήλους τῆς νὰ ἐκτελέσῃ πιστότερον αἱ καὶ
ἀκριβέστερον τὸ καθήκον των.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Καὶ πάλιν κατεξέτισεν ἡμεῖς Κύριος ὁ Θεὸς
ἡμῶν, ὥπως εἰσαίθωμεν εἰς τὸ νέον ἔτος
τῆς χάριτος αὐτοῦ. Καὶ πάλιν σήμερον ἐν τῇς
παισθενοῦσιν καὶ χαριτωμένον αὐτοῦ δεξιῇ,

χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι καὶ ἀλλήλους συ-
χαίροντες καὶ τὰ κράτιστα ἐπευχόμενοι, ἐλέ-
βομεν ἡμεῖς τὸ πολύτιμον καὶ χαρμόσυνον
δῶρον τῆς ζωῆς, ἐν ᾧ καὶ ἡμετέροι φίλοι,
συγγενεῖς καὶ συμπολίται, δὲν ἠξιώθησαν τῆς
θείας ταύτης δωρεᾶς, ἀλλ' ἀπεδήμησαν πρὸς
τὸν Κύριον, εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Ἡ θαδεκάτη μεσουρόκιος ὥρα τῆς παραμυ-
νῆς τοῦ νέου ἔτους σημαίνει, κατὰ τοὺς ἀστρο-
νόμους, τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος, καὶ τὴν
ἀρχὴν τοῦ ἀρχομένου ἔτους· ἡ ὥρα αὕτη εἶναι
κ ρ ι σ ι μ ω τ ἔ τ η, φ ο β ε ρ ἄ καὶ χ μ ρ μ ὁ
σ υ ν ο ς ἐν ταύτῃ καθότι εἰς μὲν τοὺς ἀρε-
θούς καὶ τοὺς δικαίους, τοὺς φυλάττοντας τὰς
ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς νόμους τῆς πολι-
τείας καὶ τῆς ἐκκλησίας, ἡ ὥρα αὕτη σημαίνει
χ α ρ ἔ ν, ε ἰ ρ ῆ μ η ν, ε ὕ λ ο γ ῖ α ν καὶ
ζ ω ῆ ν, ἀλλὰ καὶ γίνεται ὁ φαιδρὸς ἄγγελος
τῆς μελλούσης αὐτῶν μακαριότητος καὶ εὐτυ-
χίας· εἰς δὲ τοὺς πονηροὺς καὶ τοὺς ἀδίκους
ἀνθρώπους, τοὺς παραβαίνοντας τὰς θείας ἐν-
τολὰς καὶ τοὺς νόμους τοῦ κράτους, ἡ μυστη-
ριώδης αὕτη ὥρα σημαίνει θ λ ἰ ψ ι ν καὶ ἐν
τῷ μέλλοντι, σ τ ε ν ο χ ω ρ ῖ α ν, τ α λ α ι π ω-
ρ ῖ α ν, κ α τ ἄ ρ α ν καὶ θ ἄ ν κ τ ο ν, ἐὰν μὴ
συνέλθωσιν ἐγκαίρως εἰς ἐαυτούς, καὶ μετα-
νοήσωσιν εἰς τὸ ἀρχόμενον ἤδη ἔτος τῆς χρί-
στος καὶ τῆς σωτηρίας, ἀπομακρυνθέντες ἀπὸ
πάσης ἁμαρτίας καὶ ἀνομιᾶς. Ὁ τῶν ἐθνῶν
διδάσκαλος θεὸς Ἀπόστολος Παῦλος εὐχεται
εἰς ἡμᾶς καὶ παρακαλεῖ τὴν ἀπὸ τοῦ ἵππου τῆς
ἁμαρτίας καὶ τῆς κακίας ἐξέγερσιν λέγων·
«Ὁ ρ α ἡ μ ἄ ς ἡ δ η ἐξ ὅ π ν ο υ ἐ γ ρ ῶ θ ἡ
ν α ν ν δ ν γ ἄ ρ ἐ γ γ ῶ τ ε ρ ο ν ἡ μ ὶ ν ἡ
σ ω τ η ρ ῖ α ἡ ν ὅ ξ π ρ ο ε κ ο φ ε ν, ἡ δὲ
ἡ μ ἔ ρ α ἡ γ γ ι κ ε ν» ἀποθώμεθα οὖν
τὰ ἔ ρ α τ ο ὕ σ κ ὶ τ ο υ ς, καὶ ἐ ν δ ο σ ὶ-
μ ε θ α τὰ ὅ π λ α τ ο ὕ φ ω τ ὶ ς» (ῥωμ.
II, 11).

Καὶ κατὰ μὲν τὴν διάρκεια τῆς φυσικῆς
νυκτὸς ἀπουσιάζει τὸ φῶς καὶ ἡ θερμότης
τοῦ ἡλίου, κατὰ δὲ τὴν διάρκεια τῆς πνευ-
ματικῆς νυκτὸς βασιλεύει τὸ σκότος εἰς τὴν
ἁμαρτωλὴν ψυχὴν τοῦ καθιέδοντος ἀνθρώ-
που, ἡ δὲ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἀπουσιάζουσα τότε
ἀπ' αὐτοῦ, δὲν φωτίζει τὸν νοῦν, διὰ τοῦ
λαμπροῦ φωτὸς τῆς χριστιανικῆς πίστεως, δὲν
θερμαίνει τὴν καρδίαν, διὰ τῆς εὐαγγελικῆς
ἀγάπης, οὐδὲ καθοδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὰ καλὰ
ἔργα τῆς χριστιανικῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς.
Ἀλλὰ καὶ ἐκτός τοῦ φυσικοῦ ὕπνου, ὑπάσχει
καὶ ὕπνος πνευματικός, ἐν ᾧ καθιέδων ὁ ἁ-
μαρτωλὸς ἄνθρωπος ἀμεριμνᾷ περὶ τῆς σω-
ματικῆς καὶ ψυχικῆς αὐτοῦ ὑγείας καὶ σωτη-
ρίας, καὶ ὡς ἀναίσθητος, μωρὸς καὶ τυφλὸς δὲν
βλέπει τὴν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἄβυσσον τῆς
ἀπωλείας καὶ ἐκτελεῖ τὰ ἀσχηρὰ καὶ ὀλέθρια

ἐκείνα ἔργα, ὅτινα ἀλλαχοῦ ὁ θεὸς Ἀπόστο-
λος καλεῖ « ἔ ρ α τ ο ὕ σ κ ὶ τ ο υ ς ἁ κ α ρ-
π ι α » (ῥωμ. II, 11).

Φοβερὸς καὶ ἀποτρόπαιος, ἀληθινός, ὁ ὕπνος
καὶ ἡ νύξ τῆς ἁμαρτίας. Ἀλλ' ἐγὼ καὶ σύ,
φίλε ἀγαπητότα, τῆς ἱερᾶς ἀσέως, ἀπὸ
τῆς ἐνέργειας ἐδὴ τοῦ νέου καὶ σωτηρίου ἔτους,
ὡς καὶ καθ' ἅπαντα τὸν βίον ἡμῶν, ἐὰν ἀρε-
τώμεν ἐαυτούς, καὶ ἀπομακρυνώμεθα τὴν ἀρ-
νησικτον ἡμῶν ἐξέαν καὶ τὴν τιμὴν, ἀποθώ-
μεθα τὸ ἔ ρ α τ ο ὕ σ κ ὶ τ ο υ ς, τὰ ἔργα τῆς
ἀνομιᾶς καὶ τῆς ἀδικίας, τῆς ὑπερηφανείας
καὶ τῆς φιλοδοξίας ἐν γένει, καὶ ἐνδυναμώμεθα
τὰ ὅ π λ α τ ο ὕ φ ω τ ῖ ς, τὰ ἀπομαρτυρη-
θέντα τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς καὶ ἀσφοδότητος,
δι' ὧν εὐχερὲς νικῶμεν τοὺς ἐχρούς τῆς ψυ-
χῆς ἡμῶν ποτηρίας, καὶ ὑγιαίνοντες κατὰ τὸν
ὀλεθρῶν ὁρμῶν καὶ παθῶν τῆς σαρκὸς καὶ
τοῦ περὶ ἡμᾶς. Καὶ, φησὶν, ὁ ρ α ἡ μ ἄ ς
ἡ δ η ἐξ ὅ π ν ο υ ἐ γ ρ ῶ θ ἡ ν α ν ν δ ν γ ἄ ρ
ἐ γ γ ῶ τ ε ρ ο ν ἡ μ ὶ ν ἡ σ ω τ η ρ ῖ α ἡ γ γ ι κ ε ν
ἐγρή-
γορον· δίδει εἰς τὸ ἀσέβητον ἥδη νέον ἔτος
πλησιέστερον πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς· ἡ
γένετο τὸ ἔ λ ε ο ς καὶ ἡ μ α κ ρ ο ὕ μ ι α
τοῦ Θεοῦ ὡς καὶ ἡ δ ι κ α ι ο σ ῶ ν η καὶ ἡ
κ ρ ῖ σ ι ς αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ καθ' ἅπαντα τὸν
παρελθόντα ἡμῶν βίον ἡ ἀνάκη καὶ τὸ μέγα
καὶ πλούσιον ἔλεος τοῦ Κυρίου οὐδέποτε ἐγκα-
τέλειπον ἡμᾶς. Ἡ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς πολυχρόνι-
ας ὀλιγοχρόνιος ἡμῶν ζωὴ εἶναι δῶρον τοῦ Θε-
οῦ, ὡς καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ χαρμόσυνα,
ἐν αἷς ὑπάρχοντα καὶ ἠρκετὰ ἵνα τὸ πνεῦμα
καὶ ἡ καρδία ἡμῶν καὶ πρὸ πάντων τὴν θέαν
καὶ ἀγαθότητα χάριτος, τὴν διὰ τῶν ἀγίων
μυστηρίων τῆς ἐκκλησίας παραχρησώμεθα εἰς
ἡμᾶς καὶ καταφύξωμεθα τὴν πνευματικὴν ἡμῶν
βίον, πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τῆς αἰώνιου σωτη-
ρίας, πάντα ταῦτα ἐκ τῆς χαριτοπλοῦτος δωρεᾶς
τοῦ ὑψίστου ἡμῶν Πατρὸς πιστεύοντες λαμβά-
νομεν.

Ἀλλ' ἐνταῦθα ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ὡς ἐροτήσῃ
τὴν συνείδησιν αὐτοῦ, ὅρα γε ἀνεγνώρισα
πύκνους ἐθλαβὼς καὶ ἐνθροονήσας τὸ ἔλεος καὶ
τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐπ' ἐμὲ καὶ τὴν οὐκ ἀγέ-
νειάν μου, εἰς τε τὰς ἐδουχίας καὶ τὰς δυστυ-
χείας ἡμέρας τῆς ζωῆς μου; Μετῆρησα ζωσαν
ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπερβολή-
νην πίστιν, ἀγάπην καὶ ἐλπίδα; Ἐκώφευσα εἰς τὰς μωρὰς καὶ ὀλεθρῶν διδά-
σκαλίας τῶν ψ ο χ ὶ σ ε ω ν, τῆς ἀπὸ τῶν πι-
θήκων καταγωγῆς καὶ τῆς ἀποκατηνώσεως καὶ
ἐξαχρεώσεως τοῦ ἀνθρώπου; Προσπάθησα,
ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀναλόγως τῆς κοινωνι-
κῆς μου θέσεως, ὅπως ἀνακουφίσω τοὺς δυσ-
τυχεῖς, παραρηγοήσω τοὺς ἀπρόσους καὶ τε-
θλιμμένους, καὶ φανῶ χρήσιμος, ἔργον τε καὶ
λόγον, εἰς τε τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὴν ἐκκλη-

σίαν, τὴν πνευματικὴν μητέρα μου καὶ τροφόν;
Συνετέλεσα διὰ τοῦ καλοῦ μου παραδείγματος
εἰς τὴν εὐσεβῆ καὶ χρηστοῦ ἀνατροπὴν καὶ
διαγωγὴν τῶν τέκνων μου πρότειστα, καὶ τῆς
νεότητος ἐν γένει, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀπρόσκοπον
λειτουργίαν τῶν νόμων τῆς πολιτείας, ἐξ ὧν
ἐξαργύται ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν εὐημερία καὶ ἀπολύ-
τρωσις; Διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν πρὸς
τὸν Θεὸν καθήκοντων μου, ἀνέπτυξα καὶ ἐνί-
σχυνα τὸ θ ρ η σ κ ε υ τ ι κ ὸ ν α ἰ σ θ ἡ μ α
εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς περὶ ἐμεῖ, δι' οὗ καὶ μό-
νον λυτροῦμαι ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος, ἀπὸ
τοῦ φοβεροῦ ἐγκλήματος τῆς α ὕ τ ο κ τ ο -
ν ῖ α ς, ἀλλὰ καὶ διασώζεται εἰς τὰς τρικυμίας
καὶ εἰς τὰ ναυγία τῆς ζωῆς, πλήρης θάρρους
καὶ ἐλπίδος; Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, πρὸ τοῦ
θνήσκου καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν μου πρὸς τὸν
Ἰησοῦν Χριστόν, προσβάλλω εἰς ἐμαυτὸν τὸ
σοφὸν ἐκείνο πυθαγόρειον ἐρώτημα· π ο ῖ
π α ρ ἔ β ἡ μ η τ ἰ δ ῖ ἔ ρ ρ ῆ ξ α ρ ε ἰ μ ο ἰ δ ἔ ο ν
ο ὅ κ ἔ τ ε λ ἔ σ θ ῃ; ὥστε τὴν ἐπαύριον νὰ
ἐπαυροθίσω τὴν τυχοῦσαν παραβάσιν μου,
καὶ νὰ ἐκτελέσω τὸ δέον μὲν γενέσθαι, ἀλλὰ
μὴ γενόμενον χθὲς καλὸν ἔργον πρὸς ἐμὲ ἢ
πρὸς τὸν πλησίον; Ἐμερίμνησα καὶ ἐγὼ δεόν-
τως περὶ τῆς μορφώσεως καὶ ἡξιοπρεπείας κα-
ταστάσεως τοῦ ἱερέως τῆς ἐκκλησίας μου, τοῦ
πνευματικοῦ πατρὸς τῆς οἰκογενείας μου, τοῦ
καταλλήλου ἱατροῦ πολλῶν ἡθικῶν πληγῶν
καὶ συμφορῶν τῆς κοινωνίας, τοῦ ἱεροῦ λει-
τουργοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων
σωτηρίας; Ἡ διὰ τὴν μωρὴν κενόδοξίαν πολυ-
τέλεια καὶ σπατάλη κατέστρεψε καὶ κατε-
στρέφει, ὁσμηρεῖ, πολλὰς οἰκογενείας· ἀλλ'
ἐγὼ διὰ τῆς ἀναλόγου πρὸς τὰ κέρδη μου δι-
πάνης ἐσκέφθην πῶς νὰ προφυλάξω ἐγκαί-
ρως τὴν οἰκογένειάν μου ἀπὸ τῆς αὐτοῦ κατα-
στροφῆς; Διὰ τὴν ἀσύγνωστον ἀμέλειαν καὶ
ἀπροσεξίαν τῶν ἀρχόντων, τῶν γονέων, τῶν
διδασκάλων καὶ τῶν ἱερέων, εἰς τὰς σχολὰς
καὶ εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ κράτους, εἰσεπέδη-
σεν ἐχθρὸς φοβερὸς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώμα-
τος, ἡ θ ρ η σ κ ε υ τ ι κ ῆ ψ υ χ ῶ τ ῆ ς καὶ
ἡ παρακλινουμένη αὐτὴν πάντοτε ἡ θ ι κ ῆ
δ ι α φ θ ο ρ ἄ ἄλλ' ἐσυλλογίσθην καὶ ἐγὼ
πρεπόντως περὶ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου κινδύνου
καὶ συνετέλεσα πρὸς τὴν ὀλοσχερῇ ταύτην
ἀποτροπὴν;

Ἐάν, δυστυχῶς, κατὰ τὴν ἀφευδῇ μαρτυ-
ρίαν τῆς ἐμῆς συνειδήσεως, οὐδὲν τούτων δε-
όντως ἐπραξα, καὶ τὰ παρελθόντα ἐτὶ τοῦ βί-
ου μου κατεδαπάνησα εἰς ἔργα ἀνωφελῆ καὶ
ἁμαρτωλὰ, μακρὰν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰσε-
αὐτοῦ χάριτος διατελὼν, καὶ παίγνιον ὀπαρχῶν
τῶν κακῶν μου παθῶν καὶ βλαβερῶν ἐπιθυ-
μιῶν, τέλος πάντων, κατὰ τὸ νέον τοῦτο ἔτος
τῆς χάριτος, ὑπερ ἐδωρήθην εἰς ἐμὲ τὸν ἀγνώ-

μονα καὶ ἀνάξιον, ὡς ἀπώδειξας καὶ τεκμήριον
τῆς ἀνεξαντήτου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡ-
μᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὕτως ἐγένετο ἐ γ γ ῶ-
τ ε ρ ο ν καὶ πρὸς ἐμὲ τὸ ἔλεος καὶ ἡ μακρο-
θυμία τοῦ οὐρανοῦ ἡμῶν Πατρὸς, κατὰ τὸ
νέον τοῦτο ἔτος, καὶ καθ' ἅπαντα τὸν ὀπλοῦ-
πον βίον μου, ὡς ἐκτελῶ τὰ καθήκοντά μου,
ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος, καὶ ὡς ἀληθὴς χρι-
στιανός, διανοούμενος, ἐργαζόμενος καὶ πολι-
τευόμενος ἐπ' ἀγαθῇ τῆς οἰκογενείας, τῆς
πατρίδος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

Φίλοι, συγγενεῖς καὶ συμπολίται δὲν ἐπρό-
φθισαν νὰ διέλθωσι τὸ παρελθὸν ἔτος, ὡπι-
γόντας ἀπροσδοκίτως ἐπὶ τοῦ θανάτου! ἀλλ'
ἡμᾶς τοὺς ἐπιζήσαντας τί ἄλλο διεφύλαξεν
ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης, εἰμὴ τὸ ἔλεος καὶ ἡ
φιλικυθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἀναμένοντος τὴν ἡμετέραν ἐπιστροφὴν
καὶ μετένοιαν; Ἀπῆκεν ἡμᾶς ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ
καὶ εἰς τὸ νέον τοῦτο ἔτος, οὐχὶ διὰ τὰ ἄκαρ-
πα ἔργα τοῦ σκότους, τῆς ματαιότητος, τῆς
κενοδοξίας, τῆς χαριεπικίας καὶ τῆς ὑσεβείας,
ἀλλὰ διὰ τὰ καλὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα τῆς φι-
λανθρωπίας, τῆς φιλοπατρίας καὶ τῆς χριστι-
ανικῆς τελειότητος, ὡς καὶ διὰ τὸ μέγα ἔργον
τῆς ἐν μετανοίᾳ ἀνκαινίσεως καὶ τοῦ φωτι-
σμοῦ τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας ἡμῶν· «ἡ πο ὅ
π λ ο ὕ τ ο υ τ ῆ ς χ ρ ῆ σ τ ὶ τ η τ ο ς α ὕ-
τ ο ὕ καὶ τῆ ς ἀ ν ο χ ῆ ς καὶ τῆ ς μα-
κ ρ ο ὕ μ ι α ς κ α τ α φ ρ ο ν ε ῖ ς ἀ γ ν ο ὶ ν
δ τ ι τ ὸ χ ρ ῆ σ τ ὶ τ ο ὕ Θεοῦ εἰ ς με-
τ ἄ ν ο ἰ ὶ ν σ ε ῖ γ ρ ε ι; λέγει ὁ θεὸς ἀπὸ
στολος (ῥωμ. β', 4). Λοιπὸν, φίλε μου, ὡ ρ α
ἡ μ ἄ ς ἡ δ η ἐξ ὅ π ν ο υ ἐ γ ρ ῶ θ ἡ ν α ν ν δ ν γ ἄ ρ
ἐ γ γ ῶ τ ε ρ ο ν ἡ μ ὶ ν ἡ σ ω τ η ρ ῖ α ἡ γ γ ι κ ε ν
νύξ τῆς ἐπιγείου ἡμῶν ζωῆς προέκοψε καὶ
προέβη πρὸς τὰ ἐξημεριώματα ἢ δὲ ἀνέσπερος
ἡμέρα τῆς ἀθανάτου καὶ αἰώνιου ζωῆς ἡγγι-
κεν· ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔ ρ α τ ο ὕ
σ κ ὶ τ ο υ ς καὶ ἐ ν δ ο σ ὶ μ ε θ α τὰ ὅ π λ α
τοῦ φ ω τ ῖ ς.

Οὐχὶ δὲ μόνον τὸ ἔ λ ε ο ς καὶ τὴν
μ α κ ρ ο ὕ μ ι α ν τοῦ ἐπουρανοῦ ἡμῶν
Πατρὸς κηρύσσει εἰς ἡμᾶς τὸ ἐρξόμενον ἤδη
ἔτος, ἀλλὰ, ταῦτοχρόνως, ἀπαγγέλει καὶ τὴν
κ ρ ῖ σ ι ν καὶ τὴν δ ι κ α ι σ ῶ ν η ν αὐτοῦ, καὶ
οὕτω προτρέπεται ἡμᾶς πρὸς τὴν πνευματικὴν
ἀνάπλασιν καὶ διόρθωσιν, συμφώνως πρὸς τὴν
ἀποστολικὴν τιτὴν παραίνεσιν, «τ ο ὕ τ ο δὲ
φ η μ ῖ, ἂ δ ε λ φ ο ῖ, ὅτι ὁ κ α ι ρ ὸ ς σ υ ν-
ε σ τ α λ μ ἔ ν ο ς ἐ σ τ ἰ τ ὸ λ ο ι π ὶ ν·
π α ρ ἄ γ ε ι γ ἄ ρ τ ὸ σ χ ῆ μ α τ ο ὕ κ ὶ-
σ μ ο υ τ ο ὕ τ ο υ (Α'. Κορινθ. Ζ', 26). Λι-
δοῦσον καὶ ἂν διαρκέσῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἡ ζωὴ
ἡμῶν, εἰς ἕκαστον νέον ἔτος, ἐγγύτερον πρὸς
ἡμᾶς προσέρχεται ὁ θ ἄ ν α τ ο ς καὶ ὁ κ α ι-
ρ ὸ ς καθ' ὃν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νὰ ἀποχωρι-
σθῇ ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου, θὰ δώσῃ λόγον

ἀγῶνας φύσει ἐπισυμβαίνουσα ἀθρόα ἐξέρε-
σις συμπασῶν τῶν γενναίων ὁρμῶν σύμπαν-
τος τοῦ ἔθνους οὐχ ὀσπινύως παρεκτρέποντα
τὴν φροῦν τῶν πραγμάτων, τέλειον μεταβάλλ-
ουσι αὐτά· οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς τότε μεταμέ-
λονται διὰ τὴν πρὸς ἔθνη εὐψυχὰ ἀσπλγ-
χνίαν καὶ σκληρότητα αὐτῶν, αἱ τερόσται
ἀπώλειαν ταχέως ἐκκροθυνοῦνται καὶ ἡ εὐκλεί-
α παρὰ τοῖς ἀνδράποισι ζωηρὰ διαμένει. Τῆς πα-
τριδος κινδυνευούσης πρέπει ἐκθύμως πάντες
νὰ ῥίπτονται εἰς τὴν ἀλλοτρίαν τοῦτον ἀγῶνα,
νὰ ἐκπολεμῶνται ἐκ τῶ πάντων, καὶ τὰ πα-
ρὰ λόγον ἀκίμῃ, ὅταν πάντα τὰ κατὰ λόγον
δοκιμασθέντα οὐδαμῶς λυσιτελεῖ ἐποδειγθῶσι.
Αὐτὸ οὐδέποτε οὐδὲ εἰς τὰς ἐκκλησιαστικότητας
περιστάσεις πρέπει νὰ συνθυροβῶνται καὶ νὰ
συντεκνέωνται τὰ ἀνδρώδη ἔθνη, ἀλλὰ θαρ-
ραλέως νὰ ἀντεπεξέρχονται κατὰ τῶν ἐχθρῶν,
ὅσον πολλοὶ καὶ ἔν ἡμεῖς, ὅσον τελείως ἔξω-
πλισμένοι καὶ ἔν ἡμεῖς, ὅσα μέσα πολεμικὰ καὶ
ἔν ἡμεῖς νὰ διαθέσωσιν. Ὁ ἄγων περὶ τῆς
ἐθνικῆς χώρας εἶναι τι θεῖον, ἐμφυῖς δύναμις
ἀκαταγώνιστον εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνιζο-
μένους, δι' ἧς τῶν ἐχθρῶν αἱ μυριάδες δια-
σχυρπίζονται, αἱ πόλεις ἀπαρβλύρονται καὶ αἱ
παρμενίσται αὐτῶν παρασκευαὶ ἐξουθενίζον-
ται. Οὕτως ἵσταται οὐτε δις ἐπείδε μέχρι τοῦδε ὁ
κόσμος ἀνδράς εὐαφίθμους, ἀλλὰ μεγαλοψύχους,
ἐμπνευσμένους ὑπὸ τοῦ φωτός τῆς ἐλευθερίας
καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατριὴν αὐτῶν χῶ-
ραν νὰ μεταβάλλονται εἰς γίγαντας ἀπέναντι
τῶν πολυαφίθμων ἐχθρῶν καὶ ἀνελπίστως καὶ
ἐνδύως νὰ διασχυρπίζωσιν αὐτοὺς. Ὅταν δὲ
οἱ ὑπὲρ τῆς πατριδος χώρας ἀγωνιζόμενοι οὐδα-
μῶς ἐκπλήττονται ἀπὸ τὸ πῶς τῶν ἐχθρῶν
δυνάμεων, ἀλλὰ θαρραλέως ἀντεπεξέρχονται
κατ' αὐτῶν, ἐμφορῶς καὶ μετὰ λογισμὸν βί-
νωσι διὰ τῶν κινδύνων, καρτερικῶς πέντα τὰ
δεῖν ὑπομένωσι καὶ μεγαλοψύχως μέχρι τῆς
ἐξαντλήσεως καὶ τῆς τελευταίας αὐτῶν ἐλπί-
δος ἀγωνιζόμενοι, μετὰ βεβαιότητος οὐ μόνον ἡ
κινδυνεύουσα αὐτῶν χώρα σώζεται, ἀλλὰ καὶ ἡ
μνήμη αὐτῶν ἀέποτε ἐθλογογῆται παραμένει
ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ γένους. Ὅπως δὲ μετὰ
βεβαιότητος σώζονται τὰ μεγαλόψυχα καὶ τολ-
μηρὰ ἔθνη, ὅπως μετὰ βεβαιότητος ἡ ἀνδρώ-
δης καὶ γενναία στάσις τῶν πολιτῶν μεταβάλλ-
ει τὴν τύχην τῶν ἔθνων καὶ δυστυχεσάντων
εἶναι, ὅπως μετὰ βεβαιότητος ἡ εὐτολμία διατη-
ρεῖ τὴν πατρίδα ἔθιμον καὶ τὴν ἐλευθερίαν
ἀνεκρίναι καὶ δὲν κατασχεύει τὸ γένος, οὕτως
ἐπίσης μετὰ βεβαιότητος αἰσχυρῶς καὶ ἐπνευ-
δίστως ἐξαφανίζονται ἐκεῖνα τὰ ἔθνη, ὅσα εἶναι
ἥπιστα πρὸς τοὺς συναγωνιζομένους καὶ
ἡ νὰ νδρῶ, ὅσα δὲ νὰ ἐχούσι νὸν καὶ
ὅσα μετὰ τῆς μεγίστης ἀναισχυντίας τὸς εὐτε

λεστέας καὶ ἀτιμωτικότητας πράξεις πρὸς τὸν-
σιν. (1)

Εἶναι δὲ σφόδρα ἐσφαλμένη ἡ γνώμη τῶν
φρονούντων ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος συνεπέρ-
γει τὴν ἀπώλειαν πολλῶν καὶ πολυτίμων ἀγα-
θῶν, τὸν θάνατον ὁγλ. παμπόλλων ἀνθρώ-
πων, τὴν δυστυχίαν πολλῶν οἰκογενειῶν, τὴν
ἀπώλειαν πολλῶν περιουσιῶν, τὸν ἀφαιρισμὸν
πολλῶν καὶ ἀνθρώπων πόλεων καὶ τὰ τοιαῦτα,
διὰ τοῦτο οὐδέποτε οὐδαμῶς πρέπει νὰ ἐπι-
χειρῶσιν αὐτῶν οἱ ἀνθρώποι, ἀλλ' αἰετοί ἡ-
συχίαν ἄγοντες νὰ ὑπομένωσι καὶ τὰ αἰσχυ-
στα καὶ βλαβερώτατα μᾶλλον παρὰ νὰ ἐκτί-
θενται εἰς τοὺς φοβεροὺς τούτους κινδύνους.
Ναὶ ὁ πόλεμος εἶναι τῷ ὄντι φοβερόν τι καὶ
συνεπέργει ἀμολογούμενως τὸν ἀφαιρισμὸν
πολλῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν· ἀλλὰ τούτων
ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἀγαθὰ πολὺ ἐνότερα ἢ
ἰσχυροῦς, ἡ παροχσία, ἡ ἐλευθε-
ρία, ἡ ἐκ τῆς ἀποκρίσεως καὶ τῆς διαφυλά-
ξεως τῶν ὑποίων ἐκθύμως πρέπει νὰ ῥιπώ-
μεθα εἰς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους καὶ προ-
θύμως νὰ ἀνταδωχόμεθα πᾶσαν θυσίαν, καὶ νὰ
ὑφιστάμεθα πᾶσαν κακουχίαν, ἐπ' οὐδὲν δὲ
λόγῳ οὐδέποτε, τούτων τῶν τιμαλφεσάντων ἀν-
θρωπίνων ἀγαθῶν κινδυνευόντων, νὰ ἄρωμεν
ἀντήν. Κίκαίσα ἐπαῖξε καὶ τούτου ἕνεκα
πολλοὶ φῶρον ἔξως εἶναι ὁ ἡρόδοτος, ὅστις
ἵνα ἐπικαλύψῃ τὸν πόλεμον καὶ τὴν ἀντεθνικήν
συμπεριφορὰν τῶν πατριωτῶν αὐτοῦ θηβίων,
καταπροδωσάντων τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰ Μηδικὰ,
ἐποίησε τοὺς στίχους αὐτοῦ ἢ τὸ κοινόν
τῆς ἀσπίδος ἐν ἐνδία τιθεῖς ἐρε-
ν ἡσάτω μερῶν ὁρῶς ἡσυχίας
τὸ φαιδρὸν φάος· ταύτης τῆς γνώμης
οὐδέμία εἶναι αἰσχίστη καὶ βλαβερώτατη, καί
τοὶ ἔχουσι ποῖον τινα ἐπίφασιν πιθανότητος·
διότι καὶ μὲν ἡ εἰρήνη εἶναι κέλαιστον καὶ
λυσιτελέστατον κτήμα, ἀλλ' εἶναι τοιαύτη μῶ-
νον, ὅταν ἔρχεται μετὰ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ
πρέποντος, ἐντὶ, ὅταν ἔρχεται μετὰ κακίας καὶ
δειλίας ἐπονείδιστον, εἶναι πάντων τῶν ἐν ἀν-
θρώποις αἰσχίστον καὶ βλαβερώτατον. (2)

Χ. ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ.

Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(Κατὰ τὸν II' ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ).

Ὡ! πόσον εἶνε ἱερῶς
ἐν πλάτῃ, Κύριε, τῇ γῇ
τὸ ὄνομά σου τὸ σεπτόν,
ὑπερ ἢ κτίσις ἐλλογῇ!

(1) (29, 6, 40, 4, 8, 38, 1 α—1, 4, 1, 31, 8,
5, 76, 11, 6, 58, 13, 2, 35, 33, 15, α, 4).

(2) (4, 31, 2).

Θρόνον τῆς δόξης σου, Θεέ,
ἔστησε ἄνω οὐρανῶν
καὶ κύκλον σου αἱ στρατιαὶ
ἀθλῶν ὧν γαστρίων.

Ἀπὸ χειλέων ἀπλῶν,
ἀπὸ στόματός σου ῥημάτων,
αἶνον ὑποψήσας καλόν,
τὸν σὸν ἐχθρὸν κατεκνήσας.

Τοὺς ἀπεργάνους οὐρανῶν,
ἔργων χειρῶν σου, ἱεροῦ,
τίσους ἀστέρων φωτεινῶν,
καὶ ἔξιστάμεν καὶ ἄπορῶ!

Κι' ἀναφωνῶ πρὸς τὸν Θεόν,
Τίς εἶν' ὁ ἄνθρωπος αὐτός,
ὃς μηχανεύεται πρηνῶν,
ὁ τῶν σὺ ἀγαπήσεις;

Μικρὸν ἡλίκτοις αὐτῶν
τὸν ἔστων τῶν ἀγγελάων,
διότι ἐπὶ τῆς ἡγῆτος
ἀλλ' ὅπως εἶνε σὴ εἰρήνη.

Τῆς καὶ δόξης στεφανῶν
τὸ ὑποκρίσας ὑπ' αὐτῶν
γέννη βῶν, ἡμῶν, κτηνῶν,
πτηνῶν, ἐχθρῶν, ἐρπετῶν.

Ὡ! πόσον εἶναι ἱερῶς
ἐν πλάτῃ, Κύριε, τῇ γῇ
τὸ ὄνομά σου τὸ σεπτόν,
ὑπερ ἢ κτίσις ἐλλογῇ!

Λευκασίη Κύπρου τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1889.

Ν. ΚΑΛΛΟΝΑΣ.

ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΚ. ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Ὁ καθηγητὴς ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ρωβερτῷ γυμνασίῳ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας
κ. Λουῖζος Ἡλίου ἐπέμψεν τὴν κατωτέρω ἐπιστο-
λὴν πρὸς τὸν ἀδελφόν του, διδάκτορα Ἰδὴ τῆς
λατινικῆς, καὶ τοὺς ἄλλους συμπολίτας τοῦ φοι-
τητῆς, ἢ δημοσιεύμεν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τί-
τλων, ὡς ἀφορῶσαν τὸ ὑπὸ τοῦ ἱεροκήρυκος τοῦ
Συνδλόγου γινόμενον κήρυγμα κατὰ πᾶσαν
Κυριακὴν ἐν τῷ μαθ' τῆς Χριστοσπηλικωτέσεως.

Ἐν ΚΩΝ)ΠΟΛΕΙ τῇ 6η Ἰαννουαρίου 1889.

Ἀγαπῆ μοι ἀδελφε καὶ αἱ ἄλλοι φίλοι ἐν Ἀθή-
ναις σπουδάζοντες.

Ἐν τῷ ἐσχολίῳ μου δὲν ἠνέκαρσα νὰ γράψω
ἡμῖν, πῶς ἐκτιμῶμεν νὰ ὑποδεχθῆτε τὴν ἐπὶ τῆς
Ἀκαδημίας πρὸς πᾶσαν τὴν πανεπιστημιακὴν ἐκ-
τακτικὴν γινόμενην προσηγορίαν τοῦ νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸν
καθόν, ἐν τῇ ἱεροκήρυξ τοῦ Συνδλόγου μέλλει νὰ διδά-
σῃ τακτικῶς. Γινώσκω, ὅτι καὶ ἡμεῖς καὶ αἱ ἄλλοι
σπουδασταὶ ἔχετε εὐσέβειαν μέγιστον τῆς νομιζομένης,

ὡς δὲν ἀρριβῶμεν, ὅτι καὶ σίμπερς ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς
δὲν εἶναι ὅσον ἐκτιμῶμεν πρὸς τὸν Θεόν ἐκείνον. Γι-
νώσκω, ὅτι πολλοὶ ἐκτιμῶμεν εἰς τὸν καθόν, ἐν ἡμέραις
μέλλουσιν οἰκονομικῶν ἐκτάσεων, ὅσα προσεγγίζετε ὅτι
τῶν φιλοσόφων ἔχον ἐν τῇ εἰς τὴν κοινὴν προσεγγί-
σιν ἀποδοτικὴν τύπον.

Ἀλλὰ δὲν ἀρριβῶμεν ἡμῖν εἰς σπάνια εἶναι ἐπισκέ-
ψεις ἡμῶν εἰς τὸν καθόν, ἀλλ' ἐκτιμῶμεν νὰ φοιτῶμεν
εἰς αὐτὸν τακτικῶς. Αἰσθάνομαι δὲ ἀποδοτικῶς, διότι
εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐκτιμῶμεν τὴν γνῶσιν τὸν γνῶσιν
ἡμῶν, τοῦ οἴκου ἡμῶν. Ἐκτιμῶμεν ἡμῶν ἡμῶν
ἀναποδοτικῶς, ὅταν γινώσκωμεν, ὅτι διατελεῖτε ἐν ταῖς
κόποις τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ
τῆς ἐκκλησίας ἀφίκετε νὰ εἰσδύωσιν εἰς τὴν ψυχὴν
ἡμῶν καὶ σωτήριον ἐντολὴν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας.

Καὶ ὅταν ἡμεῖς οἱ προσηγορῶμεν ἡμῶν, ὅτι ἐν τῇ
ἐντολῇ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας παρῆτε σωτήριον,
δὲν λέγομεν κενὰς λόγους, ἀλλὰ τῆς πύξης ἡμῶν βέ-
βαιον παρῆτε. Καὶ οἱ πρῶτοι δὲ πάντες πρὸς τῆς
ἐθνικῆς πύξης θὰ ἔχον ἐκλόνητον πρὸς τὸν ποῖον
ἡμῶν, ἐν τῇ πύξῃ ἡμῶν φιλοσοφικῇ καὶ θρησκευτικῇ
πύξῃ δὲν ἡτο οὕτως ἐκλόνη, ὡς εἶναι νῦν.

Ἀλλὰ δὲν παρῆτε τὸν νὰ κινήμεν πρὸς τὸν κα-
τὰ τὸν καθόν ἔχοντες. Σκοπός, ὡς εἶπον, τῆς ἐπι-
στολῆς μου εἶναι νὰ ὑποδείξω ἡμῖν, ὅτι ἐκτιμῶμεν
νὰ παρῆτε κατὰ τὴν προσηγορίαν τῆς Ἀκαδημίας, δι'
ἡμῶν οἱ οἱ οἱ ἡμῶν ἐκτιμῶμεν τῇ Συνδλόγῃ. Προ-
σηγορῶμεν τακτικῶς εἰς τὸν καθόν κατελείπειτε πᾶσαν
ἄλλην προσηγορίαν καὶ ὅσα ἐκ τῶν παρῆτε ἀφίκετε
εἰς ἐκτιμῶμεν, μὴ προσηγορῶμεν ἡμῶν αὐτοὺς τὴν ἀνά-
στην τῆς μελέτης. Δὲν εἶναι ἴσως ἀνάστη, ἀλλ' οὐδ' εἶναι
δυνατὸν νὰ ὑποδείξω ἡμῖν ἐν συντόμῳ ἐπιστολῇ, πό-
σον ὑπολείπει ἡ γῆρας τῆς προσηγορίας καὶ τῆς ἀφί-
σεως τοῦ Θεοῦ λόγον ἐκείνῃ τῆς ἐκκλησίας γινόμε-
νη διακοπὴ τῆς μελέτης. Προσηγορῶμεν εἰς τὸν καθόν
κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, παρακολοῦθατε ἅπαν δια-
λεμνῶν τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἱεροκήρυκος, καὶ θὰ
ἴδῃτε, πόσον ὠφέλιος εἶναι ὁ χριστιανικὸς βίος, πόσον
σωτήριος εἶναι αἱ ἐντολὴς τῆς χριστιανικῆς θρησκείας·
θὰ ἴδῃτε, ὅτι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία συνεπαρασέ-
τει ἐκτιμῶμεν τὸν ἰδανικὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ
ἡ καρδία ἡμῶν ἡ φιλία τοῦ ἰδεώδους θὰ προσκολληθῇ
τῇ τοιαύτῃ θρησκείᾳ. Θὰ ἴδῃτε, ὅτι ἡ χριστιανικὴ
θρησκεία εἶναι ἡ γῆρας τῆς θρησκείας καὶ ὁ καθὼς ἡμῶν
ὁ εἰδημένος εἰς μελέτην τῶν ἐπιστημονικῶν ἀληθει-
ων θὰ παρῆτε, ὅτι αἱ γνῶμαι αὐτῆς εἶναι ἐκλόνητοι
ἀφίκετε.

Τούτοις δὲ εἶναι τὸ πλεονέκτημα, τὸ ὑποίων θὰ ἔχῃ
ἡ ἐκκλησία ἡμῶν προσλαμβάνουσα τὴν ἐκ τῆς ἐκτιμῶ-
σεως τοῦ Θεοῦ λόγον δύναμιν, ὅτι διὰ τῆς ἐκτιμῶ-
σεως καὶ, γινόμενης ὅτ' ἀφίκετε ἐπιστημονικῶν, θὰ παρ-
θῇ οἱ καθὼς τῶν ἐκτιμῶμεν πρὸς τὸν καθόν ἀναμφι-
σβητήτων τῶν γνῶμας τῆς θρησκείας καὶ θὰ ἀφίκεται
ἡ ψυχὴ τῶν εἰς συνεπαρασέτει τῶν συνεπαρασέτει, ὅσα
εἶναι ἐκτιμῶμεν νὰ παραγγέλωσιν εἰς τὴν ψυχὴν αἱ
ἐθνικῆς τῆς ἐκτιμῶμεν, τῆς δικαιοσύνης, τῆς στοργῆς, τῆς
φιλίας, τῆς εὐδοκίας, τῆς φιλοπονίας, τῆς εὐφροσύνης,
τῆς ἀγάπης, τὸς ὅσας παραγγέλλει ἡ χριστιανικὴ
θρησκεία.

Νομίζω δὲ, ὅτι ἡ ἐκτιμῶμεν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκ-
τιμῶς τοῦ Θεοῦ λόγον εἶναι ἐν τῶν αἰσθάνων, δι' αἱ οἱ
παραγγέλλονται δὲν ἀφίκετε εἰς τὸν καθόν. Αἰσθάνομαι
σχεδὸν ἡ λειτουργία, οἱ ἡμῶν, αἱ προσεγγίσεις, ἀφίκετε
νῦνται μέλλουσιν πρὸς τὸ συνεπαρασέτει τῆς ψυχῆς, ἡ
δὲ ἀφίκετε τῶν Γραμμάτων ἔχον ἐκτιμῶμεν αὐτῶν δὲν
ἀφίκεται τὸν καθόν, ὅταν ὁ ἀνθρώπος ἡμεῖς εἰδημέ-
νος εἰς ἐπιστημονικῶς ἀφίκετε. Οἱ παραγγέλλονται
ἡμεῖς χριστιανοὶ δὲν ἀφίκετε εἰς τὸν καθόν ἔχοντες
ὅτι, ὅταν εὐσέβειαν μέγιστον τῆς νομιζομένης,

ὅτι τῶν κοιλῶν καταπέμπτει τὰς ζωογόνους αὐτοῦ ἀκτῖνας· διότι καὶ τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου καὶ τὰ κρίνα τοῦ ἄγρου καὶ τὸν εὐτελῆ χόρτον τὸν πρὸ τῶν ποδῶν ἡμῶν θερμαίνει καὶ συντηρεῖ. Μέγας εἶνε ὁ στρατηγὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἐδηγῶν τοὺς νικηφόρους αὐτοῦ στρατοὺς εἰς τὰς μάχας γινώσκει τὰ κατ' αὐτοὺς λεπτομερέστατα. Μέγας εἶνε ὁ σοφὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἀνερευνῶν ἐπιστημονικῇ τινι ἀλλήλειαν διασθίνει μέχρι τῶν ἐσχάτων αὐτῆς λεπτομερειῶν. Μέγας εἶνε ὁ καλλιτέχνης ἐκεῖνος, οὗτος ἡ τέχνη ἐκφαίνεται καὶ εἰς αὐτὸς τὴν λεπτομέτερον γραμμὴς τῆς εἰκόνος αὐτοῦ.

Μέγα καὶ μικρὸν εἶνε ὕψους ἀνθρώποι. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει μικρὸν καὶ μέγα. Ἦν παρὶ κατακαίεται ἡ σοφία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα, ἥτις καὶ τὰς σταγόνας τοῦ ὁκεανοῦ παράγει καὶ τὸν ἄπειρον ὁκεανόν, καὶ τὸν σκόληκα τῆς γῆς δημιουργεῖ καὶ τὸν ἄνθρωπον. Ἐποίησε πάντα, καὶ διὰ τοῦτο προνοεῖ περὶ πάντων, καὶ περὶ τῶν κρίνων τοῦ ἄγρου, καὶ περὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ περὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἡμῶν κατὰ τὴν ὁραίαν ἐκφράσει τῆς ἀγάπης Ἰσραὴλ.

Ἄλλ' ἂν τῇ ὄντι ὑπάρχει θεία πρόνοια, πόθεν τσαυτὰ ἀνωμαλῶς ἐν τῇ φυσικῇ κόσμῳ; Καὶ εἶνε μὲν ἀλλήλῃς ἐπὶ συμβαίνουσιν ἀνωμαλίαι ἐν τῇ φυσικῇ κόσμῳ· ἀλλ' εἶνε τοῦτο ἀπρόδεξις ἐπὶ δὲν ὑπάρχει θεία πρόνοια; Ποσὶς αἱ ἀνωμαλῶς αὐταὶ εἶνε κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἀνωμαλῶς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες ἐν τῇ ἀτελείᾳ ἡμῶν ἀδυνατοῦμεν νὰ νοήσωμεν τὸν ὅλον σύστημα καὶ τὴν συνέφαιαν τῶν ὄντων! Πόσα ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ἡμῶν ἐνλαμπρύνον ἀρχήματα καὶ ἐπιβλάθῃ, ἅτινα ἡ ἐπιστήμη οὖν τῇ χρόνῳ ἀποδεικνύει σκοπιμότητα καὶ χρησιμότητα! Πόσα καὶ ὠφέλιμα εἶνε καὶ ἀνεκὰ εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σύμπαντος, ἅτινα ἡμεῖς ἢ οὐδαμῶς ἢ ἐλάχιστα νοοῦμεν! Ὅποια δὲ καὶ ὅποια προσγίνονται πολλὰς ἀγαθὰ ἐν τῇ ἡλικίᾳ κόσμῳ ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων! Ἀλλὰς τε, ἀφοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ καθόλου ὑπάρχει ἀναμφισβήτητος ἀρμονία ὁμοιομορφία καὶ σκοπιμότης, εἶνε δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν ἐπὶ ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους δὲν ὑπάρχει; Ἢ ἁρμονία ὅλον τινὲς ἀπορρεῖ ἐκ τῆς καταλλήλου διαθέσεως ἢ ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν μερῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ὅλον τῆς δημιουργίας εἶνε σκόπιμον καὶ ὁμοιομορφικόν, καὶ τὸ ἐπὶ μέρους εἶνε κατ' ἀνάγκην ὁμοιομορφικόν καὶ σκόπιμον.

Ἄλλ' ἂν τῇ ὄντι ὑπάρχει θεία πρόνοια, διατί τόση ἀνισορροπία τῶν ἐπὶ γῆς ἀγαθῶν ἐν ἀνθρώποις; Διατί τόσοι πτωχοὶ καὶ τόσοι πλούσιοι; Ἀκριβὲς ἦμῃς καὶ τοῦτο εἶνε δαίμονας τῆς

θείας προνοίας. Ἡ ἀνισορροπία αὕτη εἶνε ἀναγκαῖα εἰς τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς κοινωνίας. Ἄν πάντες ἦσαν πλούσιοι, ὁ μὲν πλοῦτος οὐδέμιαν ἢ εἶχε καὶ ἐκείνους ἀξίαν, τίνες δὲ ἢ ἡσυχάζοντο περὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα, ἅτινα εἶνε μὲν βαρέα καὶ ἐπιπολέα, ἀλλ' ὠφελιμότητα καὶ ἀναπνευστικὰ εἰς πλοῦτον κοινωνίαν; Ἄν τοὺς πάντας πέντες ἦσαν πτωχοί, τίνες ἢ παρήκον ἐργασίαν, τίνες ἢ ἐνίσχυον τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, τίνες ἢ ἔργοντο ἀρωγὰ τῶν δυστυχῶν; Ὑπάρχουσι πτωχοὶ καὶ ἄποροι, ἀλλ' ἀναγκαῖονταί διὰ τοῦτο φυγὰς συμπλοῆς καὶ ἐλπίσθησιν, ἀνακουφίσανταί τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς καὶ δεικνύσονται ὅτι ὁ ἀνθρώπος δύναται ν' ἀναδειχθῇ ἀληθὴς εἰκὼν καὶ ἡμοίωσις Ἰσραὴλ, ὅστις τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροῦ καὶ ἀγαθοῦ καὶ βράχει ἐπὶ δικαίου καὶ ἀδίκου.

Διατί, ἰδόντες τις ἐν τέλει νὰ ἐρωτήσῃ, διατί τόσαι ὠφέλιμα καὶ συμφορὰ ἐν ἀνθρώποις, ἐν ἡμέρῃ τῇ ὄντι θεία πρόνοια; Ἄλλ' ἐρωτῶ ἀκόμη ἡμᾶς, διατί τόσαι κακίαι, τόσα ἐγκλήματα! Ἰσχυροῦμεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ὑποταξίτης ἡμῶν αὐτῶν. Εἶνε τοῦτο ἀλλήλῃς βεβαιούμενη ἐπὶ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς παύσης. Ἡμεῖς αὐτοὶ κακίαν ποιοῦμεν καὶ χρῶμεν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν λοιπῶν θύραν, ἅτινα ἐλθέμεν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, ἐξαρτῶμεν πολλὰς καὶ ἡμῶν τὰς ὠφέλεις καὶ τραχηλίας τοῦ βίου, περιπίπτουμεν εἰς πτωχεῖαν, βλάπτουμεν τὴν τιμὴν καὶ ὠφέλησιν ἡμῶν, ἐκτιθέμεθα εἰς μισῶνς δυσχερεῖς καὶ κινδύνους καὶ ἐπειτα μετῴμεθα κατὰ τῆς θείας προνοίας ἀντιμετῶν τὴν κοινωνίαν, ἐλπίσθημεν πάντως τοὺς λοιποὺς ὑπερβύοντες τῆς δυστυχίας ἡμῶν, μόνον δ' ἡμᾶς αὐτοὺς νομιζόμεν ἀνελθόντες. Ἀλλὰς καὶ αἱ ὠφέλιμα καὶ αἱ δοκιμασίαι δὲν εἶνε ἀνεὶ ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων. Ποσὶς τὸ φαινόμενον κακὸν ἀποδεικνύει ἡμᾶς αἰτία εὐτυχίας! Ποσὶς ἡ συμφορὰ ἐξήγειρεν ἡμᾶς ἐκ τοῦ ληθάρτου τῆς κακίας, ἐνίσχυσε τὸν χαρακτήρα ἡμῶν, ἀνέδειξεν ἡμᾶς ἀντιπρόσωπους ἡμῶν αὐτῶν! Ὅ,τι δὲ καλοῦμεν συμφορὰν εἶνε τῇ ὄντι καὶ τοιαύτη; Ἡρηνόημεν ἐπὶ τῇ θανάτῃ προσγλωττῶντος ἀλλ' εἶνε ἔργον γὰρ ὁ θάνατος κακὸν τῶν προδερῶν, ὅπου συνήθως νομιζόμεν αὐτόν; Δὲν χιρρίζει ἡμᾶς προσκαίρως μόνον ἀπὸ τῶν φιλοτήτων; Δὲν εἶνε ἀπὸ μετὰ τὴν εἰς τὴν ἀλλήλῃς; Ὑπολαμβάνομεν εὐτυχίαν τὸν πλοῦτον, καὶ δυστυχίαν τὴν πτωχεῖαν; ἀλλ' ὁ μὲν πλοῦτος δὲν διακρίνεται πολλὰς καὶ ὁδῶν εἰς τὸν ὠλεθρον, ἢ δὲ πτωχεῖα δὲν ἐξυγερνίζει πολλὰς καὶ ὁδῶν εἰς τὴν εὐτυχίαν; Δὲν συμβαίνει συχνάτα νὰ εὐρίσκωμεν αὐτὴν τὴν δυστυχίαν ἡμῶν ἐν τοῖς ἐπιγελαῖς ἐκείνοις ἀγαθῶν, ἐν τοῖς ὅποιοις νομιζόμεν ἐπὶ ἢ εἴρωμεν τὴν πλῆρωσιν τῶν πόθων ἡμῶν καὶ τῶν ἐλπίδων;

Ναί, εὐσεβεῖς ἀκραταί, πάσαι αἱ ἐνστάσεις, πάσαι αἱ ἀμφιβολαὶ καὶ αἱ ἐνδοκασμοὶ περὶ τῆς θείας προνοίας πηγὴν κυρίαν ἔχουσι τὴν ἐλλείψιν ζωῆς πίστεως εἰς Θεόν, τὴν ὑπερβολικὴν προσκόλλησιν εἰς τὴν ὕλην. Πάντα ἡμῶν τὰ αἰσθηματικά καὶ τὰ σκέψεις περιορίζουσι εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῶν πάντε αἰσθησέων. Τὸ ὅμα ἡμῶν δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τοῦ τάφου. Ἀγνοοῦμεν κόσμον ἀνώτερον, ἀγαθὸν πνευματικώτερον. Καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν ἀπολέσωμεν τὰ ὕλη ἀγαθὰ, ὅταν στερηθῶμεν τῶν μέσων πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἐρίξεων ἡμῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, ἀπογοητεύουσι καὶ ἀπελπίσωσι κυρίως ἡμᾶς, μεμψιμοιροῦμεν δὲ κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸν ὅποιον μόνον ἐν ταῖς δοκιμασίαις τοῦ βίου ἐνθυμούμεθα. Ἀς πιστεύωμεν εἰλικρινῶς καὶ ἀπὸ καρδίας εἰς Θεόν, ὅς ὑπακούωμεν εἰς τὸ ἄγιον αὐτοῦ θέλημα, καὶ τότε ἢ ἴδωμεν πόσον εὐκόλον, ἀλλὰ καὶ πόσον παρήγορον εἶνε νὰ πιστεύωμεν εἰς τὸν θεῖον πρόνοιον. Τότε δὲν ἢ ἀμφιβάλλομεν ἐπὶ πᾶν τὸ συμβαίνον ἐπὶ τῆς γῆς καλῶς συμβαίνει. Τότε δὲν ἢ λησμονοῦμεν ὅτι ὁ οὐράνιος ἡμῶν Πατήρ γινώσκει κάλλιον ἡμῶν, τίνων ἔχομεν χρεῖαν. Τότε ἢ ἀνὰ μνηστικῶς, ἐπὶ αἱ βουλὰ τοῦ Θεοῦ δὲν εἶνε ὅσπερ αἱ βουλὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ὅσπερ τὰ διανοήματα ἡμῶν. Τότε δὲν ἢ τολμῶμεν νὰ γινώμεθα ἡμεῖς κριταὶ τῶν ἀνεξιχνίαστων βουλῶν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἢ ὑποτασσόμεθα ἐν πᾶσιν εἰς αὐτὰς, ἀναφωνοῦντες: «Ὁ βέλος πλοῦτος καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο!» Ἀς ἐγερθῶσι τότε καὶ ἡμῶν πάσαι αἱ δυσνάμεις τῶν παθῶν καὶ τοῦ σκότους; Ἀς ἀπολέσωμεν περιστάσαν, ὅς στερηθῶμεν θέσεις κοινωνικὰς καὶ ἀξιώματα, ὅς ἐκτοξεύονται καὶ ἡμῶν τὰ δηλητηριώδη βέλη τοῦ φεδῶντος καὶ τῆς συκοφαντίας, ὅς προσπαρσασκάζονται καὶ ἡμῶν διωγμοὺς καὶ ἐκρήματα, ὅς ἀρραπάζῃ ἀπὸ τῶν ἀγκαλιῶν ἡμῶν ὁ θάνατος ὄντα προσφιλέστατα οὐδεὶς φόβος; ἀγογγύστωσι ἢ ὑπομένωμεν πάντα καὶ ὁ ἄναφονάμεν μετὰ τοῦ Δαυὶδ: «Κύριος βοηθός μου καὶ Σωτήρ μου τίνα φοβήσομαι; Κύριος ὑπερασπιστής τῆς ζωῆς μου ἀπὸ τίνος δειλιάσω;» Καὶ ἢ λέγομεν ὡς ὁ Ἰσὼς: «Ὁ Κύριος ἐδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο» εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον. Καὶ ἢ ἐπαλαμειδῶμεν τὸ τῆς Κυριακῆς προσευχῆς: «Πότερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς Ἰσχυρὸς τὸ θεῖον σου».

Εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἰουδαϊκῆς

Εἰς δυστυχὴ συγκύπτουσαν, ἥτις στήθεα ἐπὶ δαί, ἦν ἔδησεν ὁ δαίμων, «λέγουσιν», εἶπεν ὁ Σωτὴρ, καὶ αὕτη ἀναρρώσθη.

Τὸν δὲ ἀρχιανέγκοντα, ὅστις τῇ παύσει νόγον προσήκον ὑποκριτικῶς, ἐφίμωσε καὶ κακῶς δὲ ἀνέκρινεν λόγον.

Εἶνε κακὸν ἀνέκρινεν τὸ τῆς ὑποκρισίας, τὸ πᾶν τοῦ ὑποκριτοῦ. Ὡς Σωτὴρ, αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ τὰς εὐσεβείας καρδίας.

Κ. Α. ΔΙΑΛΕΞΙΜΑΣ

Η ΑΓΑΠΗ

ΜΑΚΡΟΘΥΜΕΙ... ΔΕΝ ΠΑΡΟΥΣΥΝΕΤΑΙ

Ἡμεῖς τοὺς ἀνθρώπους μικρὰς τῆς ὕδρις ἢ ἀδικίας ἀρκεῖ νὰ ἐξερεθίσῃ καὶ παροξύνῃ καὶ μικρὸν τι παθόντες ἐξανατινάμεθα, ἔγω δ' ἐκείνων γινόμενοι ὑπὸ μᾶς ἀδυσωπότητος ὁρμῆς ἐλαυνόμεθα, νὰ ἐκδικηθῶμεν. Ὁ Θεὸς ἡμῶς λησμονεῖται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον ἐπλάσας, καὶ ὅχι μόνον λησμονεῖται, ἀλλὰ καὶ ὑβρίζεται καὶ ἐξουθενεῖται καὶ προκαλεῖται αὐθαδέως καὶ θρασείας. Αὐτὸς ἐν τούτοις δὲν ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ προσβλέπει μετὰ πόνον, δὲν κλείει τὰς ἀγκύλας, ἀλλὰ τὰς κρατεῖ πάντοτε ἀνοικτάς, δὲν ἐκδικεῖται, ἀλλὰ συγχωρεῖ, δὲν πατάσκει, ἀλλὰ θωπεύει, δυνάμενος δὲ νὰ μᾶς ἐξαφανίσῃ εἰς τὴν στιγμήν ἢ νὰ μᾶς τιμωρήσῃ ἀμειλίχως, δὲν τὸ πράττει, ἀλλὰ μᾶς ἀνέχεται καὶ μᾶς φωτίζει διὰ τοῦ ἡλίου του, ἔτοιμος εἰς ἐν ὅκρῳ μετανοίας μας νὰ μᾶς περιπτύχῃ φιλοστόργως, νὰ μᾶς ἀσπασθῇ ὡς υἱὸς του καὶ νὰ μᾶς καταστήσῃ συγκοινωνοὺς τῆς δόξης, τῆς μακαριότητος καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Πῶς τοῦτο; Διότι, ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης, «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν», ὡς δὲ εἶπεν ὁ Παῦλος, «ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ... οὐ παροξύνεται».

Παρατηρήσατε τοὺς γονεῖς ἐκείνους. Τὰ τέκνα τῶν τέκνα ἀπειθῇ. Τοῖς ὁμιλοῦσι δὲν ἀκούουσι. Τὰ συμβουλεύουσι δὲν ἀκούουσι. Τὰ παρηκολοῦσι δὲν ἀκούουσι. Τοῖς ὑπομνησάμενοι τὴν ὑπερ αὐτῶν ὑπέφεραν αὐτὰ γελῶσι. Τοῖς ἐξηγοῦσι τί ἢ εἰπὴ καρδία γονέων αὐτὰ μένουσι ψυχρὰ ὡς πέγας. Προσπίπτουσιν εἰς τὰ γονατὰ τῶν αὐτῶν στρέφονται τὰ νῦτα. Ἐκρήγνυνται εἰς λυγμούς αὐτὰ φράττουσι τὰ ὦτα. Ἐκκαστον βῆμα τῶν τέκνων τῶν τοὺς κἀναι νὰ βάλωσι πρὸς τὸν τάφον. Ἐκκαστη ἀνοησία τῶν τοὺς κἀναι νὰ παραφρονήσιν. Ἐκκαστη νέα παρεκτροπὴ τῶν τοῖς εἶνε ἐν πικρῶν βέλος διατροπῶν τῶν καρδιῶν τῶν. Ἐλχον ἐλπίσιν τῶν εἰς τὰ τέκνα τῶν! ὁμοῖ! ἐπιπύρω τὰ τέκνα αὐτὰ νὰ τοὺς ἀπελπίσωσι!

Καὶ ἡμῶς οἱ γονεῖς αὐτοὶ μένουσι γονεῖς. Τὰ γελῇ τῶν δὲν καταρῶνται, ἀλλὰ προσεύχονται. Αἱ χεῖρες τῶν ὑψοῦνται, ὅπως ἐπικαλεσθῶσιν ὅχι τοὺς κεραινοὺς τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ τὸ ἔλεος

κριμένων ιδεών, και ότι ο χρόνος εξηγεί την αιωνιότητα και εξηγείται από αυτής, ως η διακεκριμένη ύπαρξις του υφός εξηγεί την της μητρός εξηγουμένη ύπ' αυτής. Ένταυθα επί-καλούμεθα την προσοχήν και αυτόν του κ. Ροΐδου, ίνα ιδῇ περιφανώς ότι πᾶσα ἡ ἀνω-τέρω σειρά τῶν λόγων του δὲν εἶνε ἑτερόν τι εἰμὴ προφανῆς παρανόησις καὶ παρερμηνεία αὐτῶν τῶν πραγμάτων εἰς ἄτοπον ἔγρουσαι κρίσιν, ὅτι χρόνος καὶ αἰωνιότης εἰ-σὶ δὴ τὸ ἐν τῷ ὄντι, ἐξ οὗ, κατὰ τὸ λογι-κὸν ἀξιῶμα, ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος, μυρία ἔ-πονται, καὶ ἐξ οὗ ἔπεται καὶ τὸ κορύφωμα τοῦτο τῶν ἀποημάτων, ὅτι ὁ κόσμος εἶνε αἰ-ώνιος καὶ ἀμοούσιος τῷ Θεῷ!

Παραδεχόμεθα τὸν ὁρισμὸν τοῦ κ. Ροΐδου ὅτι χρόνος εἶνε ἡ διάρκεια τοῦ ἐν διηρηκεῖ κινῆσει καὶ ἀλλοιώσει διατελοῦντος κόσμου· ἐπὶ παραδεχόμεθα ὅτι ἡ χρονικὴ διάρκεια δύναται νὰ νοηθῇ ἐκ' ἁπείρου ἐπεκτεινομένη· ἀλλ' ὁ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐκποῦν νοούμενος χρόνος δὲν ἀποτελεῖ τὴν αἰωνιότητα· διαφωνοῦμεν λοιπὸν εἰς τὸν ὁρισμὸν τῆς αἰωνιότητος. Ἡ ἰδέα τῆς αἰωνιότητος δὲν σχηματίζεται ἐκ τῆς τοῦ χρό-νου, ἀλλ' ὡς καὶ ἡ τοῦ χρόνου κατ' ἀνιλο-γικὸν τρόπον. Ἐὰν χρόνος εἶνε ἡ διάρκεια τοῦ ἀλλοιούμενου κόσμου τῶν γινομένων, αἰωνι-ότης εἶνε ἡ διάρκεια τοῦ ἀναλλοιώτου ὄντος. Τὸ ὄν τοῦτο, μὴ εἰς ἀλλοίωσιν ὑποκείμενον, δὲν δύναται ἐπομένως νὰ ἔχῃ χθές, οὐδὲ αὔ-ριον. Διάρκεια ἔνευ ἀλλοιώσεως, οἷα ἡ τοῦ ὄντος, εἶνε πάντοτε σήμερον, ἔνευ χθὲς καὶ ἔνευ αὔριον, ἔνευ παρελθόντος καὶ ἔνευ μέλ-λουτος, ἔνευ ἀρχῆς καὶ ἔνευ τέλους. Ἡ σφαῖ-ρα ἡμῶν ἔχει τὸ σήμερον καὶ τὸ αὔριον, διότι σχετιζομένη πρὸς τὸν ἥλιον ἔχει διηρηκὴ ἀλ-λοίωσιν θέσεως ἀνέναντι αὐτοῦ, ἐκ δὲ τῆς ἀλ-λοιώσεως τῆς θέσεως ταύτης προκύπτει ἡ ἡμέ-ρα καὶ ἡ νύξ, τὸ σήμερον καὶ τὸ αὔριον, τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον. Ἀλλὰ διὰ τὸ ἀεὶ ὄν καὶ ἀει ὡσαύτως ἔχον μόνον παρὸν δύναται νὰ ὑπάρχῃ, μόνον διάρκεια ἕναρχος καὶ ἑληκτος, καὶ αὕτη εἶνε ἡ αἰωνιότης.

Ὁ χρόνος εἶνε ἰδέα, ἣν σχηματίζομεν ἐκ τῶν ἀλλοιώσεων τῶν γινομένων. ἔχομεν τὴν ἰδέαν τῆς ὑπάρξεως τοῦ κόσμου· ἔχομεν καὶ τὴν ἰδέαν τῆς διαρκείας τοῦ κόσμου, ἥτοι τοῦ χρόνου· ἐκ τῶν δύο τούτων ιδεῶν ἡ μὲν πρώτη προηγείται, ἡ δὲ ἕπεται. Ὁμοίως ἔχομεν καὶ τὴν ἰδέαν τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀναλλοιώτου ὄντος· ἔχομεν καὶ τὴν ἰδέαν τῆς ἀναλλοιώτου διαρκείας τοῦ ὄντος, ἥτοι τῆς αἰωνιότητος. Καὶ ἐκ τῶν δύο τούτων ιδεῶν ἡ μὲν προηγείται, ἡ δὲ ἕπεται. Ἀφοῦ λοιπὸν προηγείται ἡ ἰδέα τῆς ὑπάρξε-ως τοῦ ὄντος καὶ ἡ τοῦ γινομένου καὶ ἔπονται αἱ ἰδέαι τῆς διαρκείας αὐτῶν, ἥτοι ἡ τῆς αἰ-ωνιότητος καὶ ἡ τοῦ χρόνου, φύσει προηγείται

καὶ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἐν ὑπάρχει ὄντος ἀναλ-λοιώτου διακεκριμένου τοῦ κόσμου τῶν γινομέ-νων καὶ τῶν ἀλλοιώσεων. Ἐὰν τις τὸ ζήτημα τοῦτο ἐρευνῶν ἀποδείξῃ ὅτι πᾶσα οὐσία εἶνε καὶ ἀλλοιωτὴ καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ὄν ἀναλλοιώτου διακεκριμένου τοῦ κόσμου, τότε καὶ μόνον δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι χρόνος καὶ αἰωνι-ότης ταυτίζονται. Ὁ κ. Ροΐδης ὅμως προβαί-νει εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐναν-τίον τῆς φήσεως τῶν πραγμάτων, χωρὶς ἀνω-ποταμίδην, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον. Ἐπερπε δη-λαδὴ νὰ ἀποδείξῃ πρότερον ὅτι Θεὸς καὶ κό-σμος ταυτίζονται, ἵνα εἴτα συμπράξῃ ἐντεῦθεν ὅτι ἥτοι οὔτε αἰωνιότης διακεκριμένη τοῦ χρό-νου δύναται νὰ νοηθῇ.

Ἀλλ' ὁ κ. Ροΐδης ἀντιστρέφει τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων καὶ συγχέει τὴν ἰδέαν τῆς αἰωνιότητος πρὸς τὴν τοῦ χρόνου εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατόν νὰ γείνῃ διάρκειας, συνάγει ἐξ ἀτόπου δεδομένου ἄτοπον· καὶ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἔρα Θεὸς καὶ κόσμος ταυτί-ζονται καὶ εἶνε ἁμοούσιος. Ἀλλ' ὁ κατὰ λόγον καὶ συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν τῶν πραγ-μάτων συλλογιζόμενος πείθεται ὅτι Θεὸς καὶ κόσμος εἰσὶ δύο ὄντα διακεκριμένα καὶ ἡ διάρκεια ἐκατέρου ἀποτελεῖ διακεκριμένην τὴν ἰδέαν ἔνθεν μὲν τῆς αἰωνιότητος, ἔνθεν δὲ τοῦ χρόνου. Πῶς δὲ Θεὸς καὶ κόσμος διακρι-νούνται τοῦτο δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἄλλου ἔρ-θρου ὑπόθεσιν διὰ τὴν ἑλλειψιν χώρου ἐν τῷ παρόντι. Ἀπᾶς δὲ παραδεκτοῦ γενομένου ὅτι ἔστι Θεὸς ἀναλλοιώτος διακεκριμένος τοῦ κό-σμου τῶν ἀλλοιώσεων, ἔπεται ἀναποδιδότως ὅτι ἔστι καὶ αἰωνιότης διακεκριμένη τοῦ χρόνου καὶ ἔχουσα τῆς αὐτῆς σχέσιν πρὸς αὐτόν, ὡς ἡ σχέση ἔχει καὶ ὁ Θεὸς πρὸς τὸν κόσμον. Ὁ Θεὸς εἶνε αἰτία τοῦ κόσμου· οὕτω καὶ ἡ αἰωνιότης εἶνε αἰτία τοῦ χρόνου λαβόντος ἀρχὴν ἐξ αὐτῆς, ὡς ὁ κόσμος ἐκ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἔνευ τοῦ κόσμου· οὕτω δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ αἰωνιότης ἔνευ τοῦ χρόνου. Ὁ κόσμος ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἔνευ τοῦ Θεοῦ· οὕτω ἀδύνατον νὰ νοηθῇ καὶ ἡ ὑπαρξις τοῦ χρόνου ἔνευ τῆς αἰωνιότητος. Ἐὰν δ' ὑποθέ-σωμεν πρὸς στιγμήν ὅτι παύει αἴφνης πᾶσα τοῦ κόσμου ἀλλοίωσις ἀρπάζοντες ἑν ἐν τῷ Θεῷ, παύει τότε καὶ ὁ χρόνος, ὁλοκλήρως ἐπιστρέφει εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρός αὐτοῦ αἰωνιότητος, ὅ-θεν ἀπέρρευσεν. Ἡ αἰωνιότης ἥρα εἶνε ἡ ἀρ-χὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ χρόνου καὶ ὁ χρόνος ἄρχη-ται ἐκ τῆς αἰωνιότητος καὶ ἄγει εἰς τὴν αἰωνι-ότητα διακρινόμενος αὐτῆς ὡς ὁ κόσμος διακρι-νεται τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς ὁ υἱὸς διακρίνεται τῆς ἐλευτοῦ μητρός.

Ὅσον λοιπὸν εἶνε ἡμισυ λογικὸν νὰ ὑ-ποστηρίξῃ τις σπουδαίων ὅτι ὁ υἱὸς εἶ-νε καὶ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ εἶνε καὶ υἱὸς

καὶ ὅτι οὐδεμία δύναται νὰ χωρήσῃ διάρκειας μετὰ μητρός καὶ υἱοῦ, τόσον ἐπίσης εἶνε ἡμι-στα λογικὸν τὸ ὑποστηρίξαι ὅτι ὁ χρόνος δὲν δύναται νὰ νοηθῇ διακεκριμένως τῆς αἰωνι-ότητος καὶ ὅτι διὰ τοῦτο Θεὸς καὶ κόσμος ταυ-τίζονται καὶ εἶνε ὁ μ ο ο ὕ σ ι α. Θεὸ! οἶον ἐγκλήματος ἐνοχλὴν ἐπειράδῃ νὰ προσέψῃ ὁ εὐ-φροσύνης κ. Ροΐδης εἰς τὸν ταλαίπωρον χρόνον! Ἐπειράδῃ νὰ ἀποδείξῃ αὐτὸν μητροκόρον καὶ θεοκόρον! Πῶς ἔστι; ἀφοῦ διὰ τῆς ιδέας τοῦ χρόνου ἐπειράδῃ νὰ ἀποκλείνῃ τὴν διακεκρι-μένην ἰδέαστασιν ἔχουσαν αἰωνιότητα καὶ οὕτω νὰ καταργήσῃ ἐκ τοῦ θρόνου αὐτοῦ τὸν Θεὸν καὶ νὰ θέσῃ αὐτὸν ἐν τῇ ἰδέᾳ τοῦ κόσμου συμφύρων αὐτὸν ἐν αὐτῇ; Ἀλλ' ὁ χρό-νος μὴ δυνατόν νὰ ἀνεχθῇ τηλικαύτην κατ' ἑαυτοῦ μορφήν ἀντιτάσσεται κατὰ τοῦ πνεύμα-τος καὶ τοῦ κ. Ροΐδου, ὃ συλλυπείται, διότι παρέσχε τὴν εὐφροσύνην αὐτοῦ διάδοσαν καὶ τὴν καλλιτέχνιδαν αὐτοῦ γραφίδα εἰς ὑποστήριξιν τοιαύτων τεράτων.

K. A. ΔΙΑΔΕΥΣΜΑΣ.

ΤΟ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ

Ἡ αἰτία τῶν συγκρούσεων.

Αἱ ἐπιθυμίαι πρὸς ἀπάλαυσιν τῶν σωματι-κῶν ἡδονῶν, ἰδοὺ ἡ αἰτία τῶν μεταξὺ σας πολέμων καὶ μαχῶν.

Ὁ νόμος καθ' ὃν ἐπιτυγχάνει τις τοῦ ἐπιθυμητοῦ.

Ἵνα ἐπιτυγχάνῃ τις τοῦ ἐπιθυμητοῦ, πρέπει τοῦτο ὑπερ ἐπιθυμεῖ νὰ εἶνε ἀγαθὸν καὶ νὰ ἐνεργῇ πρὸς κτήσιν αὐτοῦ ζητῶν διὰ τῆς προ-σευχῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν εὐδωσίαν τῶν ἐνερ-γειῶν αὐτοῦ.

Ἡ αἰτία τῶν ἀποτυχιῶν.

Δὲν δύνασθε νὰ ἐπιτύχητε τοῦ ἐπιθυμητοῦ ἢ διότι ἐνεργεῖτε φθονοῦντες, πολεμοῦντες, μαχόμενοι, φονεύοντες, ἢ διότι δὲν ζητεῖτε διὰ τῆς προσευχῆς τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ εὐδό-σιν τῶν ἐνεργειῶν σας, ἢ διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα θάψαμιν εἰς τὰς ἡδονὰς σας.

Τίς φιλία εἶνε ἐχθρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ μὴ θέλων νὰ γνωρίζῃ Θεὸν κόσμος σκο-πὸν τοῦ βίου του ἔχει τὴν ἀπάλαυσιν τῶν ἡδο-νῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκει καὶ διὰ παντὸς ἀθεμεῖτον τρόπον. Οἱ ἀγαπῶντες τὰς ἡδονὰς τοῦ τοιοῦτου κόσμου ἄνθρωποι, οἱ μοιχοὶ καὶ αἱ μοιχαλίδες, πρέπει νὰ γνωρίζωσιν ὅτι ἡ φι-λία αὕτη εἶνε ἐχθρὰ τοῦ Θεοῦ. Δὲν δύναται δηλαδὴ νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ὁ ἀγαπῶν τὸν βίον

τοῦ τοιοῦτου φιληθόνου καὶ παρανόμου κό-σμου, καὶ ὅστις θελήσῃ νὰ διατελῇ φίλος τοῦ κόσμου τοῦτου καθίσταται μισητὸς εἰς τὸν Θεόν.

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου οἶκος τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ γραφὴ τὸ λέγει καὶ εἶνε ἀληθέστατον, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἀγαπᾷ μετὰ ζήλου νὰ κατοικῇ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν θέλει νὰ γίνῃται αὕτη δοχεῖον τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, ἢ προωρισμένη εἰς ἔργον τοῦ θείου κατοικητήριον.

Ὁ νόμος καθ' ὃν ἐκλύει τις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ θέλων νὰ ἔχῃ εἰς τὸν θρόνον τῆς καρ-δίας του ὡς κέντρον του καὶ βασιλεῖα τὸ πνεῦ-μα τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀγαπᾷ καὶ τὸ θεῖον πνεῦμα νὰ κατοικῇ ἐν αὐτῷ, οὕτως ἐκλύει πλείονα τοῦ θείου πνεύματος χάριν. Τὸ λέγει καὶ ἡ Γραφή, ὅτι ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται εἰς τοὺς ὑπερηφάνους, εἰς ἐκείνους δηλαδὴ οἵτινες δὲν θέλουν νὰ ἀπέσπιν ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτοῦ, δίδει δὲ χάριν εἰς τοὺς ταπεινοὺς, εἰς ἐκείνους δηλαδὴ οἵτινες ἀναγνωρίζοντες αὐτὸν ὡς βασιλεῖα ἐκ-τελοῦσι τὸ θέλημα αὐτοῦ ὡς εὐπειθέστατοι ὑπῆκοοι καὶ ταπεινοὶ θεράποντες.

Πῶς οἰκισιοῦται τις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀπομακρύνει τὸν Διάβολον.

Προσέγγιτε λοιπὸν εἰς τὸν Θεόν, πλησιάζετε πρὸς αὐτόν, καὶ θὰ γείνῃ οἰκίος ὑμῶν μὴ θέ-ξεσθε δὲ εἰς τὴν καρδίαν σας τὸ θέλημα τοῦ Διαβόλου, ἀντίσειτε εἰς αὐτόν, καὶ θὰ φύγῃ μακρὰν ὑμῶν.

Τί πρέπει νὰ πράξωσιν οἱ ἁμαρτωλοὶ διὰ νὰ ὑψωθῶσι.

Ὁ ἁμαρτωλός, οἵτινες κραίνετε τὰς χεῖράς σας διὰ τῆς ἐργασίας τῶν παρανόμων ἔργων, καθαρῶς αὐτάς· μεμιασμένην ἔχοντες τὴν καρδίαν διὰ τῆς ἀμφιβολίας εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ὑποκρισίας, καθαρῶς αὐτὴν διὰ τῆς μετανοίας. Ταλαίπωρῶσθε καὶ πεν-θήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως σας ἔς μετα-στραφῇ εἰς πένθος καὶ ἡ χαρὰ σας εἰς κατή-φριαν. Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ θὰ σῶς ὑψώσῃ.

Ὁ κατακρίνων τὸν χριστιανὸν ἀδελφόν του σφραττίζεται Θεοῦ δικαίωμα.

Ὁ εὐαγγελικὸς νόμος εἶνε νόμος νόθεσις, νόμος καθ' ὃν οἱ πεισεύοντες εἰς Χριστὸν ἄν-θρωποι γίνονται υἱοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους. Μὴ λοιπὸν, ὁ ἀδελφὸς μου, μὴ λαλεῖτε λόγους περιφρονησεως καὶ κατα-κρίσεως ἐναντίον ἀλλήλων· διότι ἐκεῖνος ὁ ὁ-

ποτος λαλεῖ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του χει-
στιανοῦ καὶ κατακρίνει τὸν ἀδελφόν του ὡς
νὰ λαλῇ ἐναντίον τοῦ νόμου, δυνάμει τοῦ ὅπου
γίνεται τις ἐν Χριστῷ ἀδελφός, καὶ ὡς νὰ κα-
τακρίνῃ τὸν τοιοῦτον νόμον. Ἐν δὲ κατα-
κρίνῃ τὸν νόμον, δὲν εἶναι πλέον ὑπὸ τὸν
νόμον τοῦτον, τίθεισαι ὑπὲρ αὐτὸν καὶ γίνε-
σαι κριτῆς καὶ ἐπικριτῆς τοῦ νόμου. Εἰς εἶνε
ὁ νομοθέτης, ὁ Θεός, ὁ ὅποιος ἔχει τὸ δικαί-
ωμα καὶ τὴν δύναμιν νὰ κρίνῃ, καὶ ἄλλον νὰ
σώξῃ καὶ ἄλλον νὰ καταδικάξῃ. Διὰ τοῦ σφαι-
ρίσκειν σὺ τοῦ Θεοῦ τὸ δικαίωμα; Καὶ ποῖος
εἶσαι σὺ ὁ ὅποιος καταδικάζεις τὸν ἄλλον;

Υἱ πρέπει νὰ λέγομεν

διὰ τὰς μελλούσας ἐπιχειρήσεις μας.

Ἄν πρέπει νὰ λέγωμεν, Σήμερον ἡ αὔριον
θὰ ἀπείρωμεν εἰς τὴν δεῖνα πόλιν καὶ θὰ δια-
τρέψωμεν ἐκεῖ ἐν ἑκὼς καὶ θὰ ἐμπορευθῶμεν
καὶ θὰ κερδήσωμεν. Ἡ τωιαύτη ἀλαζονικὴ καὶ
χρηστὴ καὶ πᾶσι ἄλλη ὁμοίᾳ εἶνε καὶ χυρὴ καὶ
καὶ πονηρὴ. Ἄν ἐννοεῖτε οἱ λέγοντες ταῦτα
ὅτι δὲν γνωρίζετε τί θὰ γένη αὔριον; οὐκ
εἶνε ἡ ζωὴ μας; εἶνε ὁ αἰμός, ὁ ὅποιος φαί-
νεται ἐπ' ὀλίγον καὶ κατόπιν ἐξαφανίζεται.
Ἰδοὺ τί πρέπει νὰ λέγηται: Ἐν δὲ Κόριος
θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, τότε καὶ θὰ ποιήσωμεν
τοῦτο ἡ ἐμεῖς.

Ἄν εἴτε ἐμμετρία μόνον ἢ πρόξιν τοῦ κακοῦ.

Ἄν λογιζέται ὡς ἀμετρία μόνον ἢ πρόξιν
τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος γνωρί-
ζει καὶ δύναται νὰ πρῶξῃ ἐν καλῶν καὶ δὲν τὸ
πρώττει ἀμετράναι.

ΔΩΡΕΑΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ὁ κ. Κ. Μ. Ξενόκης ἐξ Αἰγυπτίου ἐπεμψεν
εἰς τὸ ταμιεῖον τοῦ Συλλόγου φράγ. χρ. 150.

Ὁ σίβασματώτατος ἐπίσκοπος Τριφυλίας κ.
Νεόφυτος δρ. 25.

Ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ κ. Περικλῆς Σουβατζόγλου
φιορ. 12.

Ὁ ἐν Αὐστρίᾳ κ. Θ. Γ. Κουτρούλης κατα-
βαλὼν τὴν συνδρομὴν του προσφέρει ἐντὶ πλέον
φρ. χρ. 10.

ΠΑΝΗΡΟΦΟΡΙΑ

Σώματα Ῥητορικῆς κ. Φ. Παπαδοπούλου ἐδράκον-
ται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Συλλόγου τιμώμενα ἀντὶ ὅ
δρ. ἢ φρ. προσκαταβαλλομένων.

— Τῇ 28 Ἰαννουαρίου ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρᾳ 2
μ. μ. καλοῦνται πάντες τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ
τεκτονικὰ μέλη τῆς Ἀναπλαστικῆς εἰς γενικὴν συνέλευ-
σιν ἐν τῇ αἰθούρᾳ τοῦ Συλλόγου.

— Καθ' ἐκαστὴν Κυριακὴν ὥρᾳ 9 μ. μ. ὁ ἱερο-
κήρυξ τοῦ Συλλόγου κ. Φ. Παπαδοπούλος ἐξακολουθεῖ
διδάσκων ἐν τῇ αὐτῇ τῇς Χριστοσυγκλητικῆς.

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

κ. Δ. Χαρ. Φιοῦρη ὁ κ. Α. Ψ. ἐρωτηθεὶς εἶπεν ὅτι
οὐδὲν παρ' ἡμῶν ἔλαβε. — κ. Ν. Ν. Καραβασαῖος ἐ-
λήφθη συνδρομὴ σος. — κ. Γ. Κ. Βόνιτσας ὁ κ. Γ.
Σαρ. γράφει ὅτι ἐλήφθησαν ὅμιον τῇ συνδρομῇ του.
— κ. Π. Φ. Β. Κησλιν' ἐγράφησαν περιμεινόμενα. —
κ. Β. Δ. Α. Ἀνδοῦσσαν' συνδρομὴ σος ἐλήφθη ἐν-
χρηματοῦμεν. — κ. Β. Κ. Πάριος' ἐγράφησαν. — κ.
Δ. Α. Ἡλ. Ἀνδρον' συνδρομὴ σος ἐλήφθη' φάλλοι ἐ-
πέμφθησαν. — κ. Β. Ζ. Μιτωλήν' καὶ ὁμοίως καὶ
φάλλοι ἐπέμφθησαν ταχυδρομικῶς ἐλάβετε; — κ. Ρ. Χ. Ρ.
Λαμίν' ἐγράφησαν. — κ. Α. Γ. Α. Λεβάνης Κόρινθ' ἐπι-
στολὴ σος μετὰ χρημάτων δὲν ἐλήφθη' ἐγράφησαν ζη-
τούστας πληροφωρίαι' περιμεινόμενα. — κ. Γ. Μ. Φ.
Καραλλήν' συνδρομὴ σος ἐλήφθη' ἐνχρηματοῦμεν.
— κ. Γ. Χ. Θ. Ἰωρ. Κησλιν' συνδρομὴ σος ἐλήφθη
ἐνχρηματοῦμεν' χρὸς παραδόχῳ τῇ ταχυδρομικῇ. — κ.
Α. Κ. Μιτωλήν' ἐγράφησαν. — κ. Ν. Β. Ρ. Νικολάου
χορήγηται ἐλήφθησαν' ἐνχρηματοῦμεν' χορήγηται. — κ. Σ.
Δε. Λεβάνης' ἐγράφησαν' συνδρομὴ σος ἐλήφθη' γρά-
φηται. — κ. Γ. Α. Νάκαρ' ἀντιπροσβλήματα' παρὰ τοῦ
κ. Θ. Η. δὲν ἐπαικτεῖται τι δι' ἐπιμετρίαν φάλλοι στα-
λένται. — κ. Γ. Η. Νικολάου' συνδρομὴ σος ἐλήφθη
ἐγράφησαν' πιστεύομεν ὅτι θὰ χορήγηται καὶ τὸ ἐπ'
ἄλλοι. — Δρ. Ε. Τριφ. κ. Ν. Καραβασαῖος' φάλλοι
ἐπέμφθησαν' χορήγηται ἐλήφθησαν' ἐνχρηματοῦμεν. —
κ. Θ. Κ. Α. Λέριος' ἐνχρηματοῦμεν' ἐπιστολὴ σος καὶ
χορήγηται ἐλήφθησαν' παρὰ ἀντιπροσβλήματα' ἀντι-
προσβλήματα' ἐν φάλλοι. — Δρ. κ. Η. Η. Βιτάν'
χορήγηται ἐλήφθησαν καὶ φάλλοι ἐπέμφθησαν ὡς πρὸς τὴν
συνδρομὴν Γ. Γ. ἀντιπροσβλήματα. — κ. Ν. Β. Παπαδοπούλου
'Αμφοτέρω' χορήγηται ἐλήφθησαν' ἐνχρηματοῦμεν' πρὸς
συνδρομὴν ἐν γράμματι' χορήγηται. — κ. Α. Χρ. Μάγ-
χιστος' χορήγηται ἐλήφθησαν' ἐνχρηματοῦμεν' χορήγηται.
— κ. Α. Α. Σ. Μιτωλήν' ἐγράφησαν' ἀντιπροσβλήματα
παρὰ ὁμοίως πρὸς ὅμοιους. — κ. Α. Σ. Ἀλεξάν-
δρου' γράφηται ὁ ὅμοιος πρὸς Γ. Η. ἔλαβον ἐπὶ
Φι. ὁμοίως ἐν Ζαχαριάν. — Παν. κ. Γ. Γ. Βαρθολομαῖος
φάλλοι ἐπέμφθησαν' δὲν ἐπαικτεῖται τι' ἐγράφησαν. —
κ. Ε. Γ. Μεσολόγγιον' ἐπέμφθησαν δέξ. — κ. Γ. Μ. Ἰωάν-
νης' ἐλάβον' ἐλάβον' εἰς ἐπιμετρίαν. — Δρ. Μητ.
'Αμφοτέρω' Ἀνθ. Σαφεινός' ἐγράφησαν. — κ. Ν. Δρ. καὶ
Δ. Μ. Ξ. Ὀδησσός' καὶ Α. Σαρ. Καλαβρύταις καὶ Ἀθ.
Κορυ. Ἰσόγον' ἐγράφησαν' περιμεινόμενα ἐπιδείκνυνται. —
κ. Κ. Η. Κησλιν' ἐγράφησαν' χορήγηται ἐλήφθησαν' ἐν-
χρηματοῦμεν' πέμψετε πληροφωρίαις. — κ. Γ. Σ. Νόν'
Δ. Μ. Σῶρον' Γ. Η. Νικολάου' ἐγράφησαν. — κ. Ν.
Σ. Ν. Πατριάρχης' χορήγηται ἐλήφθησαν' ἐνχρηματοῦ-
μεν. — κ. Κ. Α. Ξ. Κόρινθ' ἐνχρηματοῦται ἐν μέρους
τοῦ Συλλόγου μετὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ διακάν σος
καὶ διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ περιοδικοῦ ἐπιμετρίαις σος γρά-
φηται. — κ. Η. Σαρβ. Μάγχιςτος καὶ Θ. Γ. Κ.
Τραγέστην' προσφορὴ σος καὶ συνδρομὴ ἐλήφθη' ἐν-
χρηματοῦμεν' χορήγηται. — κ. Ν. Α. Καραβασαῖος
ζητηθεῖσαι ἀγγέλαι ἐπέμφθησαν' οὐκ εἶνε λοιπὸν γρά-
φηται. — κ. Σ. Ν. Βενετίας' ἐλήφθη' πρὸς χορήγ.
— κ. Α. Μάκρον' ἀντιπροσβλήματα' ἐπιστολὴ σος
ἐλήφθη' γράφηται. — κ. Σ. Α. Σμύρνην' ἐπιστολὴ σος καὶ π.
ἐλήφθη.

Τόποις Α. Κολλαράκη καὶ Ν. Τριανταφύλλου

— Κίεσθι τοῦ Διμαρχείου. —